

Dobar dodir - loš dodir

Djeca ne razlikuju uvijek dopuštene od nedopuštenih dodira.

Recite djeci da nije u redu ako ih netko gleda ili dodiruje u području intimnih dijelova tijela ili traži od njih da gledaju ili dodiruju druge u tim područjima. Pravilo donjeg rublja pomaže im prepoznati očitu, lako pamtljivu granicu: donje rublje. Ono također pomaže roditeljima započeti razgovor s djecom. Ako djeca nisu sigurna je li ponašanje druge osobe prihvatljivo, uvjerite se da znaju zatražiti pomoć od odrasle osobe u koju imaju povjerenja. Roditelji mogu pojasniti da neke odrasle osobe (poput osoba koje skrbe o djeci, roditelja i liječnika) moraju dotaknuti djecu, no djecu treba poučiti da kažu "Ne" ako se osjećaju nelagodno.

AKO SE ZBOG
DODIRA OSJEĆAS LOŠE,
ONDA ON NIJE DOBAR.

DOBRE TAJNE VAS
ČINE SRETNIMA,
LOŠE NE.

Dobre tajne - loše tajne

Tajnovitost je glavna taktika seksualnih zlostavljača.

Zbog toga je važno znati razliku između dobrih i loših tajni i stvoriti ozračje povjerenja. Svaka tajna zbog koje se djeca osjećaju tjeskobno, neugodno, uplašeno ili tužno nije dobra i ne smije se čuvati – nju treba reći odrasloj osobi kojoj mogu vjerovati (roditelju, učitelju, policajcu, liječniku). Primjer dobre tajne je proslava rođendana iznenađenja, a loše tajne ona koja ih čini tužnima i tjeskobnima. Roditelji trebaju poticati djecu da im govore loše tajne.

Nacionalni koordinator provedbe Kampanje:
Ministarstvo obitelji, branitelja i
međugeneracijske solidarnosti

Nekoliko primjera iz prakse:

1. komunikacija putem chata

- Pero** Sent at 21:44 on Wednesday
Bok, ja sam Pero. Imam 16. godina i dobio sam tvoj broj od frenda Tome. Hoćeš se dopisivati?...
- me** Sent at 21:53 on Wednesday
Baš dobro, kaj sad delaš. Meni su starci vani, pa visim po Fejsu, g-mailu
- Pero** Sent at 21:53 on Thursday
Vidil sam ti sliku koju si mi poslala, baš mi se sviđa. Super si ispala. Kaj je to s mora?...
- Pero** Sent at 20:15 on Sunday
Imaš koju sliku u badiću, tak da vidim jel tak zgodna cura ima i lijepo tijelo. I ja bum tebi poslat svoju ak hoćeš...
- Pero** Sent at 20:19 on Sunday
Fala, dobil sam sliku, fakat si komad. Si dobila moju. Kak ti se sviđa?
- Pero** Sent at 13:44 on Monday
Čuj, imaš koju u tangama, daj pošalji molim te, imaš tak lijepu guzu...
- Pero** Sent at 13:51 on Monday
Ej, dobil sam sliku, mrak! imaš koju u toplesu :)

2. SMS-poruke na mobitel žrtve (koji se nađe u porukama na TV programu)

monday [reply](#) [forward](#) 12:54
Bok ja sam Lana i imam 15. godina kao i ti, isto bi se dopisivala. Kaj radiš, u koju školu ideš, gdje živiš, kaj slušaš...

monday [reply](#) [forward](#) 16:54
Malo je bed, starci mi briju, samo učenje, i boli ih briga za bilo kaj. Ne kuže me...

tuesday [reply](#) [forward](#) 10:12
Kaj, i tebe, svi su starci isti.

(Par poruka kasnije)
tuesday [reply](#) [forward](#) 10:56
Imaš kakvu fotku da mi pošalješ...

tuesday [reply](#) [forward](#) 15:02
tnx, a neku malo luđu, evo ja ću tebi prva poslati, kak ti se sviđa, to je s mora...

tuesday [reply](#) [forward](#) 17:16
Slike su ti super, fakat si komad. Daj još neku, onak malo slobodniju...

wednesday [reply](#) [forward](#) 10:32
Vau, mrak badić, di si ga kupila?

(Par poruka kasnije)
wednesday [reply](#) [forward](#) 13:17
daj jednu bez gornjeg dijela. Ak nemaš kuna reci, pošaljem ti bon...

wednesday [reply](#) [forward](#) 16:22
Zakaj nedaš, gle, šalji jer ću ti ove do sada stavit na Internet, pa nek cijeli svijet gleda ...

RAZGOVARAJTE SA
SVOJOM DJECOM I BUDITE
SIGURNI DA ONA
RAZGOVARAJU S VAMA.

Pravilo donjeg rublja

Pravilo donjeg rublja su jednostavne smjernice koje roditeljima pomažu da djeci objasne gdje ih drugi ne smiju dodirivati, kako se u takvu slučaju ponašati i gdje potražiti pomoć.

Kako glasi Pravilo donjeg rublja?
Jednostavno: druge osobe ne smiju dirati dijete po dijelovima tijela koji su obično prekriveni donjim rubljem, niti ono smije dirati druge u tim područjima. Pravilo također pomaže objasniti djeci da njihovo tijelo pripada njima, da postoje dobre i loše tajne te dobri i loši dodiri.

Sve ovo se događa među nama i kažnjivo je!

Ako se događa tebi, reci nekome kome vjeruješ

baki, djedu, starijem bratu, sestri, teti, tetku, ujni, ujaku, razrednici/razredniku, pedagogu, liječniku, prijatelju, susjedu.

Postoje i stručnjaci koji ti mogu pomoći (nastavnici, socijalni radnici, pravobranitelji, liječnici, školski psiholozi, policija), a postoje i telefonske linije gdje možeš potražiti pomoć: Hrabri telefon, Plavi telefon...

Možeš prijaviti policiji na broj 192, svome kontakt policajcu, doći osobno u svoju policijsku postaju ili na internetu na stranici Policijska uprava zagrebačka postaviti pitanja na koja ćeš uvijek dobiti odgovor.

Što će učiniti policija i kako?

1. S tobom i tvojim roditeljima u policiji će razgovarati stručne osobe;
2. Razgovor je na sigurnom mjestu - kod tebe doma, u policiji, u posebno opremljenoj prostoriji za razgovor s mladim osobama, ili na drugom odgovarajućem mjestu;
3. Policija obavlja razgovor kako bi doznala što više o događaju i osobi koja se prema tebi neprimjereno ponašala;
4. Ako policija utvrdi da je na tvoju štetu počinjena kažnjiva radnja prijaviti će počinitelja, kako se ubuduće ne bi tako ponašao;
5. Policija će učiniti sve kako bi te zaštitila od daljnog uznemiravanja i zlostavljanja. Omogućit će i osigurati pomoć zdravstvene ustanove, obiteljskog centra, centra za socijalnu skrb, savjetovališta;

Što je sve kažnjivo? (kaznena djela):

- upoznavanje djece s pornografijom: kad se djetetu prodaju, daruju, prikažu slike, audiovizualni i drugi predmeti pornografskog sadržaja;
- dječja pornografija na računalnom sustavu ili mreži: kad se pomoću računalnog sustava ili mreže proizvodi, nudi, distribuira, pribavlja za sebe ili drugoga, ili posjeduje pornografske sadržaje koji prikazuju djecu ili maloljetnike u seksualnom eksplicitnom ponašanju ili koji su fokusirani na njihove spolne organe, odnosno ako se navedeni sadržaji putem računalnog sustava ili mreže učine pristupačnim djetetu;
- iskorištavanje djece ili maloljetnih osoba za pornografiju: kad se dijete ili maloljetnu osobu snimi za izradu fotografija, audiovizualnog materijala ili drugih predmeta pornografskog sadržaja, kada se takav materijal posjeduje, uvozi, prodaje, raspačava, prikazuje;
- zadovoljavanje pohote pred djetetom ili maloljetnom osobom: kad se pred djetetom ili maloljetnom osobom vrši radnja namijenjena zadovoljavanju vlastite ili tuđe pohote, kad se dijete navede da vrši takve radnje;
- bludne radnje: dodirivanje, milovanje po intimnim dijelovima tijela, a što može izazvati osjećaj nelagodje;
- spolni odnošaj zlouporabom položaja: kad nastavnik, odgojitelj, roditelj, posvojitelj, skrbnik, očuh, maćeha ili druga osoba, iskorištavajući svoj položaj ili odnos prema maloljetnoj osobi koja joj je povjerena, izvrši s njom bilo kakav spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju;

- spolni odnošaj s djetetom ili s njim izjednačena spolna radnja s djetetom;
- silovanje: prisila na bilo kakav spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju uporabom sile ili prijetnje;
- podvođenje: podvođenje djeteta ili maloljetne osobe za pružanje seksualnih usluga;
- rodoskrvrnuće: kad se s rodom po krvi u ravnoj lozi ili s bratom ili sestrom izvrši bilo kakav spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju;

Za spolni odnošaj s djetetom počinitelj se može kazniti kaznom zatvora do 40 godina.

Kako TO možeš spriječiti:

- nikada NE treba davati osobne podatke na internetu (facebook, chat, blogovi i dr.);
- nikada NE treba davati svoju lozinku, čak ni prijateljima, osim roditeljima; NE stavljati fotografije sebe ili drugih osoba bez odjeće ili u donjem rublju na Internet; niti ih slati drugima;
- nikada NE odlaziti s on-line prijateljima na sastanke bez pratnje roditelja ili odrasle osobe, NE odgovarati na neprimjerene ili prijeteće poruke, već o tome razgovarati roditeljima,
- NE primati od nepoznatih osoba darove, bonove za mobitel i dr.;
- NE zaboravi tvoj se virtualni prijatelj može i lažno predstavljati;

Ako znaš nekoga kome se događaju ovakve stvari, odmah obavijesti svoje roditelje ili neku drugu odraslu osobu od povjerenja.

Što roditelji mogu i moraju učiniti:

- naučite djecu što su “dobri”, a što “loši” dodir;
- objasnite im da njihovo tijelo pripada samo njima te da ih nitko ne može dodirivati bez njihova dopuštenja;
- recite im da imaju pravo odbiti poljubac ili dodir, čak i od osobe koju vole;
- naučite ih reći odmah i jasno “Ne” nedopustivu tjelesnom kontaktu;
- imajte povjerenja u svoju djecu i poslušajte što vam žele reći;
- upoznajte se s mogućnostima interneta kako bi ih mogli upozoriti na opasnosti na internetu;
- upoznajte prijatelje svoje djece kako u stvarnom tako i u virtualnom svijetu;
- naučite svoje dijete da ne odgovara na neprimjerene poruke i razgovarajte s njima o sadržaju tih poruka;
- kontaktirajte policiju ako je poruka neprimjerenog i/ili prijetećeg sadržaja jer je riječ o kažnjivoj radnji koja se po zakonu mora prijaviti policiji;
- reagirajte odmah, riječ je o vašem djetetu.

Ministarstvo unutarnjih poslova
Republike Hrvatske
Policijska uprava Brodsko-posavska

Brodsko-posavska županija